

Godt på vej mod et sundere Danmark Handout 7

National handlingsplan for forebyggelse – tre år ekstra om 10 år

Regeringen har en målsætning om, at danskernes levetid skal forlænges med tre år i løbet af de næste 10 år. Målet skal nås med en styrkelse af sundhedsbehandlingen, med stærkere økonomiske incitamentter til kommunerne og med en styrket forebyggende indsats. Til styrkelse af den forebyggende indsats præsenterer regeringen nu en national handlingsplan for forebyggelse.

Regeringens handlingsplan tager afsæt i seks grundliggende principper.

1. **Det personlige ansvar** – vi skal tage ansvar for vores egen og vores nærmestes sundhed.
2. **Klare incitamentter** – det skal være økonomisk attraktivt at træffe det sunde valg.
3. **Det sociale ansvar** – der skal tages særlige hensyn til børn og unge samt ressourcetsvage grupper.
4. **Det kommunale ansvar** – kommunerne har ansvar for at udnytte deres gode muligheder for at bidrage til borgernes sundhed.
5. **Virksomhedernes ansvar** – virksomhederne skal tilskyndes til at tage større ansvar for ansatte og generelt tænke sundhedsfremme ind i deres produkter.
6. **Det økonomiske ansvar** – forebyggelsesindsatsen skal hvile på et solidt vidensgrundlag, så der kan fokuseres på de indsatser, der giver mest værdi for pengene.

Udpluk af de konkrete initiativer

På baggrund af de seks principper har regeringen formuleret 30 konkrete forebyggelsesinitiativer.

Regeringen vil blandt andet:

Indføre obligatorisk billedadvarsel på tobakspakker som supplement til den eksisterende tekstadvarsel.

Lancere og markedsføre en ny fælles nordisk mærkningsordning – ”Nøglehulsmærket” – for at styrke forbrugernes muligheder for at træffe et oplyst og kvalificeret valg af sunde fødevarer.

Som led i skattereformen hæve afgifterne på tobak, is, chokolade, sukkervarer og sukkerholdige sodavand fra den 1. januar 2010, og tage initiativ til at introducere en ny særskilt afgift på mættet fedt med henblik på nedbringelse af borgernes forbrug.

Fremsætte forslag om, at unge under 18 år ikke skal kunne købe drikkevarer med en høj alkoholprocent, således at bl.a. øl med almindelig pilsnerstyrke er undtaget.

Indføre en aldersgrænse på 18 år for køb af smertestillende håndkøbslægemidler

Udarbejde en national handlingsplan for, at alle børn får mulighed for mindst 7 timers fysisk aktivitet om ugen.

Øge den aktivitetsafhængige del af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet og modsvarende reducere det kommunale grundbidrag (jf. handout 3).

Søge tilslutning til, at der fra satspuljen 2010 afsættes i alt 225 mio. kr. i de kommende fire år til en markant styrkelse af den forebyggende indsats over for de mindre ressourcestærke grupper.

Arbejde for strammere fælles europæiske regler for tilsætningsstoffer til tobak.

Søge tilslutning til at afsætte 100 mio. kr. fra Forebyggelsesfonden i 2010 til sundhedsfremmende projekter på arbejdspladsen.

Regeringens 30 forebyggelsesinitiativer:

1. Styrke og målrette den nationale kampagneaktivitet, så det eksisterende høje kendskab til sund livsstil øges både generelt i befolkningen og blandt sårbare grupper med udpræget risikoadfærd.
2. Gennemføre en stor, intensiv informationskampagne, der oplyser om konsekvenserne ved rygning.
3. Indføre obligatorisk billedadvarsel på tobakspakker som supplement til den eksisterende tekstadvarsel.
4. Arbejde for strammere fælles europæiske regler for tilsætningsstoffer til tobak.
5. Lancere og markedsføre en ny fælles nordisk mærkningsordning – ”Nøglehulsmærket” – for at styrke forbrugernes muligheder for at træffe et oplyst og kvalificeret valg af sunde fødevarer.
6. Udvikle og etablere en mærkningsordning, der har til formål at certificere restauranter, som anvender ”nøglehulsmærket”.
7. Arbejde for, at den eksisterende EU-lovgivning om mærkning af fødevarer i forhold til næringsdeklaration gøres obligatorisk og udvides til også at omfatte mættet fedt, sukker og salt.
8. Som led i skattereformen hæve afgifterne på tobak, is, chokolade, sukkervarer og sukkerholdige sodavand fra den 1. januar 2010, og tage initiativ til at introducere en ny særskilt afgift på mættet fedt med henblik på nedbringelse af borgernes forbrug.
9. Arbejde for en forøgelse af EU’s minimumsafgifter på tobaksvarer.
10. Fremsætte forslag om, at unge under 18 år ikke skal kunne købe drikkevarer med en høj alkoholprocent, således at bl.a. øl med almindelig pilsnerstyrke er undtaget.
11. Indføre en aldersgrænse på 18 år for køb af smertestillende håndkøbslægemidler
12. Opfordre til, at alle uddannelsesinstitutioner udarbejder og offentliggør alkoholpolitikker. For skoler og ungdomsuddannelser kan det ske i samarbejde med forældrene.
13. Udarbejde et katalog, som skal inspirere kommunerne til at anvende alkoholbevillingsnævnene til at reducere unges adgang til alkohol på udskænkingssteder, særligt udskænkingssteder i boligkvarterer og nær uddannelsesinstitutioner.
14. Udarbejde en national handlingsplan for, at alle børn får mulighed for mindst 7 timers fysisk aktivitet om ugen.
15. Understøtte og fremme udbredelsen af sund livsstil hvor børn og unge færdes, herunder i daginstitutioner, skoler, SFO’er og idrætshaller.
16. Søge tilslutning til, at der fra satspuljen 2010 afsættes i alt 225 mio. kr. i de kommende fire år til en markant styrkelse af den forebyggende indsats over for de mindre ressourcestærke grupper.
17. Udsende vejledningsmateriale om rekruttering og motivation af mindre ressourcestærke grupper til livsstilsændringer, herunder rygestop.
18. Udarbejde en kommunalt baseret godkendelses- og tilsynsordning for alkoholbehandlingsinstitutioner.
19. Øge den aktivitetsafhængige del af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet og modsvarende reducere det kommunale grundbidrag.
20. I samarbejde med regioner og kommuner sikre en løbende national monitorering af befolkningens sundhed- og sygelighed på kommuneniveau.

21. Fremme aktiv transport ved udmøntning af 1 mia. kr. fra Trafikaftalen fra februar 2009 i perioden 2009-14.
22. Udarbejde inspirationskataloger til kommunerne med eksempler på, hvordan fysisk aktivitet og bevægelse i højere grad kan indgå i arkitekturen og indretningen af offentlige byrum
23. Udarbejde et inspirationskatalog med gode eksempler til, hvordan kommuner og skoler/ ungdomsudannelser kan integrere bevægelse og fysisk aktivitet i elevernes skoledag.
24. Udarbejde rådgivningsmaterialer, der kan understøtte arbejdet med at få forebyggelse ind på tværs i den kommunale drift.
25. Styrke den centrale statslige formidling af viden om, hvilke forebyggelsesindsatser, der virker.
26. Søge tilslutning til at afsætte 100 mio. kr. fra Forebyggelsesfonden i 2010 til projekter på arbejdspladsen, der har til formål at iværksætte sundhedsfremmeaktiviteter, herunder projekter, hvor sundhedsfremme tænkes sammen med den bredere arbejdsmiljøindsats.
27. Opfordre detailhandlen til at sikre, at cigaretter og lign. ikke er synlige på salgssteder og til at fremme udbuddet og tilgængeligheden af sunde fødevarer.
28. Som en del af den kommende strategi for offentligt-privat samarbejde lancere initiativer vedrørende forebyggelse på sundhedsområdet.
29. Søge partiernes tilslutning til, at der fra globaliseringsreserven afsættes midler til forskning på sundhedsområdet, herunder forskning i menneskets sundhed og sikkerhed i samspil med miljøfaktorer samt forskning i forebyggelse mod livsstilssygdomme.
30. Rådgive om, hvordan kommuner bedst muligt kan samarbejde med forskningsmiljøer om gennemførelse af undersøgelser og evalueringer af konkrete kommunale forebyggelsesindsatser.